
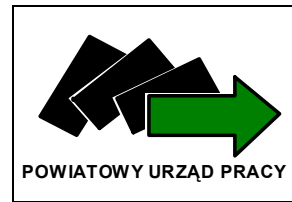

Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie
ul. Ks. Prymasa Wyszyńskiego 8
64-000 Kościan, tel./fax.: (0-65) 512-10-55
e-mail: poks@praca.gov.pl
www.pup-koscian.pl

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych
w powiecie kościańskim w 2009 roku**

Roczny raport powiatowy

Kościan, marzec 2010

SPIS TREŚCI:

I.	WSTĘP.....	3
II.	STRUKTURA BEZROBOCIA NA TERENIE DZIAŁANIA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W KOŚCIANIE.....	4
	II.1. Bezrobocie według grup zawodowych.....	4
	II.2. Bezrobocie wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.....	8
III.	STRUKTURA OFERT PRACY POZYSKANYCH PRZEZ POWIATOWY URZĄD PRACY W KOŚCIANIE w 2009 roku.....	12
IV.	ZAWODY NADWYŻKOWE I DEFICYTOWE W ROKU 2009.....	16
V.	ZAKOŃCZENIE.....	22
VI.	SPIS TABEL.....	23
VII.	SPIS WYKRESÓW.....	24

I. WSTĘP.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego śledzenia (obserwowania) zjawisk zachodzących na rynku pracy, formułowanie ocen, wniosków i ostrzeżeń dla systemu kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pełni dwie podstawowe funkcje: deskryptywną - opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi oraz funkcję normatywną - pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i ma służyć pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Rzetelna informacja ma ogromny wpływ na podejmowanie efektywnych decyzji związanych z rynkiem pracy. Opracowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu w sposób pośredni zwiększyć szanse zatrudnienia osób bezrobotnych oraz zainicjować działania samorządów, instytucji, organizacji publicznych i prywatnych. Niniejsze opracowanie zawiera analizę skali i struktury bezrobocia w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych ofert pracy. Bada także zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę pracowników oraz określa kierunki zmian w odniesieniu do kierunków kształcenia na poziomie szkoły oraz szkoleń na poziomie urzędów pracy i innych instytucji szkoleniowych, aby wpływały one w sposób korzystny na procesy zachodzące na rynku pracy.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe zostały wyznaczone w oparciu o wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy. Przez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba poszukujących pracy w tym zawodzie. Przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast przez zawód w równowadze należy rozumieć zawód, na który występuje na danym rynku pracy takie samo zapotrzebowanie, jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Podstawowymi źródłami informacji, z których skorzystano do przeprowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych były:

- dane zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także zgłoszonych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD);
- załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01- „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” za I i II półrocze 2009 roku;
- załącznik 2 do sprawozdania MPiPS - 01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy” za I i II półrocze 2009 roku;

Przedstawione dane statystyczne charakteryzują występujące w strukturze bezrobocia zmiany, co w szczególności pozwala na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- wskazanie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniających większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego,
- dostarczenie poradnictwu zawodowemu informacji o zawodach deficytowych i nadwyżkowych oraz usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach na rok przyszły i przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów.

II. STRUKTURA BEZROBOCIA NA TERENIE DZIAŁANIA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W KOŚCIANIE.

II.1 Bezrobocie według grup zawodowych.

Na koniec grudnia 2009 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie zarejestrowanych było 2 584 bezrobotnych, w tym 1 496 kobiet. Na koniec grudnia 2008 roku było to odpowiednio: 1 444 bezrobotnych, w tym 952 kobiety. Nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych z terenu powiatu kościańskiego o 1140 osób, w tym o 544 kobiety. Oznacza to, iż nastąpił wzrost liczby bezrobotnych o 78,9 %. W województwie w tym samym okresie nastąpił wzrost o 42 122 osoby, tj. 46,1 %. Stopa bezrobocia na terenie powiatu kościańskiego wynosiła na koniec grudnia 2009 roku 9,3 %, na koniec grudnia 2008 roku było to 5,5 %. Nastąpił wzrost stopy bezrobocia o 3,8 punktu procentowego. W województwie wielkopolskim w analogicznym okresie nastąpił wzrost stopy bezrobocia o 2,7 punktu procentowego - na koniec grudnia 2009 roku stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim wynosiła 9,1 %. W skali całego kraju na koniec 2009 roku stopa bezrobocia wynosiła 11,9 %. Było to o 2,8 pkt procentowego więcej niż na dzień 31.12.2008.

Struktura bezrobocia według kwalifikacji zawodowych w układzie grup wielkich wskazuje, że najliczniejszą kategorię stanowią osoby posiadające zawody z grupy „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. Osoby te stanowią aż 25,3 % ogółu bezrobotnych. Duży odsetek zarejestrowanych osób stanowią również bezrobotni sklasyfikowani w grupie „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – 15,9 %. Nieco niższy odsetek zarejestrowanych bezrobotnych został sklasyfikowany w grupie „technicy i inny średni personel” – 15,4 %. Znaczną populację stanowią również osoby posiadające kwalifikacje zawodowe właściwe do grupy „specjaliści” – 10,4 %.

Odnotowano jednocześnie, że osoby nie posiadające wyuczonego zawodu stanowią 13,3 % ogółu bezrobotnych (343 osoby).

Tabela nr 1. Struktura bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych - stan na 31.12.2009 r.

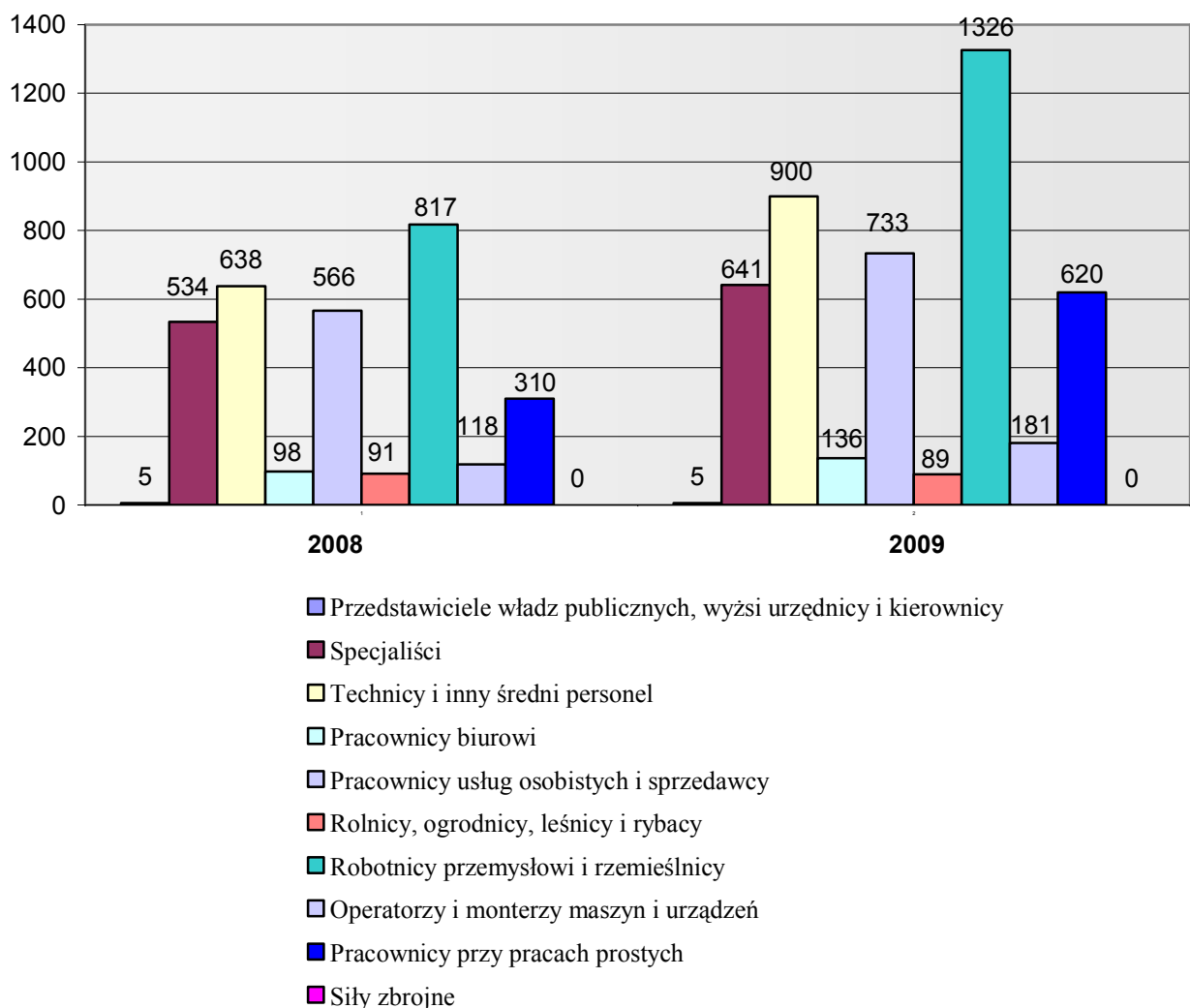
kod grupy	Nazwa grupy wielkiej	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych			
		2008		2009	
		w liczbach	w %	w liczbach	w %
0	bez zawodu	162	11,2	343	13,3
1	przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2	0,1	4	0,2
2	specjaliści	122	8,4	270	10,4
3	technicy i inny średni personel	229	15,9	397	15,4
4	pracownicy biurowi	51	3,5	81	3,1
5	pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	261	18,1	412	15,9
6	rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	57	3,9	77	3
7	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	330	22,9	653	25,3
8	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	66	4,6	97	3,7
9	pracownicy przy pracach prostych	164	11,4	250	9,7
10	siły zbrojne	0	0	0	0
ogółem		1 444	100	2 584	100

Analiza struktury bezrobotnych według wielkich grup zawodowych charakteryzuje tylko ogólne tendencje natomiast szczegółowym źródłem informacji monitoringu jest charakterystyka bezrobotnych i ofert pracy na poziomie zawodów. Jak wynika ze szczegółowej analizy niektóre spośród nich posiadają znacznie wyższy wskaźnik udziału w ogólnej liczbie zarejestrowanych niż poszczególne duże grupy zawodów. Do zawodów wyróżniających się pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie według stanu na dzień 31.12.2009 roku należały:

- sprzedawca – 10,3 % ogółu bezrobotnych (267 osób);
- ślusarz – 4,3 % ogółu bezrobotnych (110 osób);
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 3,6 % ogółu bezrobotnych (94 osoby);
- asystent ekonomiczny – 2,9 % ogółu bezrobotnych (75 osób);
- krawiec – 2,6 % ogółu bezrobotnych (66 osób);
- kucharz – 2,2 % ogółu bezrobotnych (58 osób);

Wskaźniki pozostałych elementarnych grup zawodów, według stanu na dzień 31.12.2009 roku, nie przekraczają 2 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wykres nr 1. Struktura napływu bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w powiecie kościańskim w 2008 i 2009 roku.

Zarówno w 2008 jak i 2009 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie najczęściej rejestrowały się osoby zakwalifikowane do grup „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” oraz „technicy i inny średni personel”. Konsekwencją tej tendencji jest nadwyżka zawodów w grupach zawodowych najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych. W porównaniu do 2008 roku należy stwierdzić, iż w całym 2009 roku odnotowano wzrost w napływie bezrobotnych z wielkich grup zawodowych o następującą liczbę osób:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 509;
- pracownicy przy pracach prostych – 310;
- technicy i inny średni personel – 262;
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 167;
- specjaliści – 107;
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 63 ;
- pracownicy biurowi – 38;

Spadek napływu bezrobotnych odnotowano tylko w grupie „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, rybacy” - o 2 osoby. W grupie „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” nie odnotowano zmian w napływie bezrobotnych.

Tabela nr 2. Struktura bezrobotnych w 2008 i 2009 roku wg zawodów najliczniej reprezentowanych w PUP.

Kod zawodu	Nazwa zawodów	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych - stan na dzień		Odpływ/ napływ w 2009 roku
		31.12.2008	31.12.2009	
241102	ekonomista	7	23	↑ 16
241912	specjalista ds. marketingu i handlu [sprzedaży]	13	20	↑ 7
244104	pedagog	10	50	↑ 40
244204	politolog	13	25	↑ 12
311502	technik mechanik	19	38	↑ 19
341501	handlowiec	23	26	↑ 3
341902	asystent ekonomiczny [zawód szkolny : Technik ekonomista]	43	75	↑ 32
419101	pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	18	34	↑ 16
512201	kucharz	42	58	↑ 16
512202	kucharz małej gastronomi	14	41	↑ 27
522107	sprzedawca	166	267	↑ 101
712102	murarz	16	38	↑ 22
714103	malarz-tapeciarz	7	22	↑ 15
723106	mechanik pojazdów samochodowych	4	27	↑ 23
722204	ślusarz	65	110	↑ 45

724301	elektromonter instalacji elektrycznych	4	20	↑ 16
741201	cukiernik	19	40	↑ 21
741203	piekarz	12	36	↑ 24
742204	stolarz	5	39	↑ 34
743304	krawiec	51	66	↑ 15
913207	sprzątaczką	17	26	↑ 9
916201	robotnik placowy	15	34	↑ 19
932104	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	75	94	↑ 19
Ogółem		658	1209	↑ 551

Osoby, które posiadają jeden z 23 zawodów wymienionych w powyższej tabeli stanowiły 46,8 % ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie na dzień 31.12.2009 r. Z ogółu zarejestrowanych w urzędzie 343 osoby, tj. 13,3 % nie posiadały żadnego zawodu. W końcu ubiegłego roku osoby te stanowiły 11,2 % (162 osoby bez zawodu). Z powyższej tabeli wynika, iż największy wzrost liczby osób bezrobotnych w stosunku do 2008 roku nastąpił w takich zawodach jak: sprzedawca (o 101 osób), ślusarz (o 45 osób), pedagog (o 40 osób), stolarz (o 34 osoby) oraz asystent ekonomiczny (o 32 osoby).

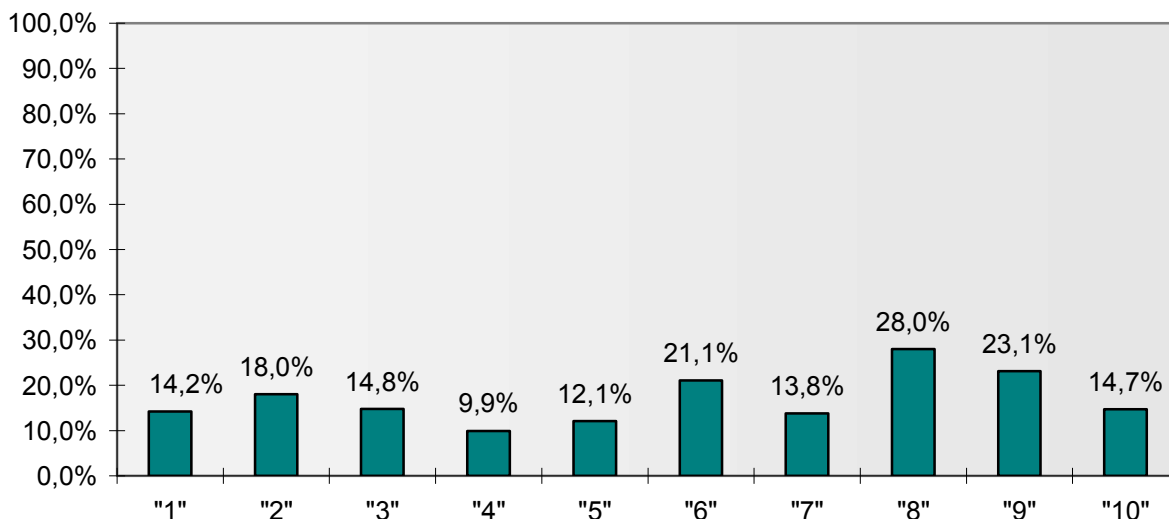
Tabela nr 3. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy wg wybranych zawodów. Stan na 31.12.2009 r.

Kod zawodu	Zawody i specjalności	Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy		Bezrobotni zarejestrowani ogółem	
		Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
522107	sprzedawca	38	37	267	249
932104	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	17	15	94	79
341902	asystent ekonomiczny	13	12	88	75
722204	ślusarz	11	3	111	13
743304	krawiec	8	8	66	66
311502	technik mechanik	8	3	38	6
512201	kucharz	8	7	58	43
321208	technik rolnik	7	6	25	17
913207	sprzątaczką	6	6	26	26
419101	pracownik biurowy	5	5	34	29
ogółem		121	102	807	603

Z analizy powyższej tabeli wynika, iż bezrobotni, którzy są zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy powyżej 12 miesięcy najczęściej posiadają zawód: sprzedawca – 38 osób, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym - 17, asystent ekonomiczny – 13, ślusarz – 11. Należy zauważyć, iż zdecydowaną większość bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy uwzględnionych w tabeli nr 3 stanowią kobiety – 84,3 %. Poniżej przedstawiony został procentowy udział osób bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy wg przedstawionych w tabeli nr 3 zawodów w stosunku do ogółu bezrobotnych w tych zawodach. I tak np. 14,2 % sprzedawców

zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie, jest zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy.

Wykres nr 2. Procentowy udział osób bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy według wybranych zawodów. Stan na 31.12.2009.

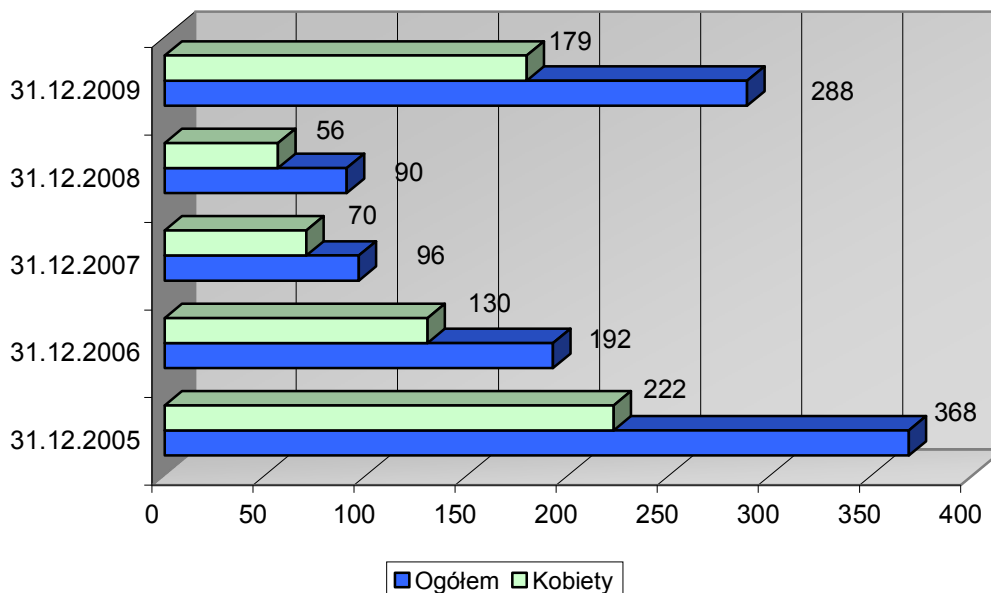
- 1 – sprzedawca
- 2 – robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym
- 3 – asystent ekonomiczny
- 4 – ślusarz
- 5 – krawiec
- 6 – technik mechanik
- 7 – kucharz
- 8 – technik rolnik
- 9 – sprzątaczką
- 10 – pracownik biurowy

II.2. Bezrobocie wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Na koniec grudnia 2009 roku w ewidencji osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie zarejestrowane były 2 584 osoby bezrobotne, z czego 11,1 % (288 osób) stanowiły osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (w ubiegłym roku osoby te stanowiły 6,2 % ogółu zarejestrowanych). Analizując poniższą tabelę, obrazującą liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, należy odnotować wzrost liczby bezrobotnych w porównaniu z rokiem 2008 o 198 osób. W największym stopniu wzrosła liczba bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 55 osób), następnie zasadniczym zawodowym (wzrost o 48 osób), policealnym i średnim zawodowym (wzrost o 47 osób), z wykształceniem wyższym (o 46 osób) oraz gimnazjalnym i poniżej (o 3 osoby). Stan na koniec grudnia w poszczególnych latach nie uwzględnia osób odbywających w tym czasie staż, przygotowanie zawodowe lub szkolenie.

Tabela nr 4. Bezrobotni zarejestrowani w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

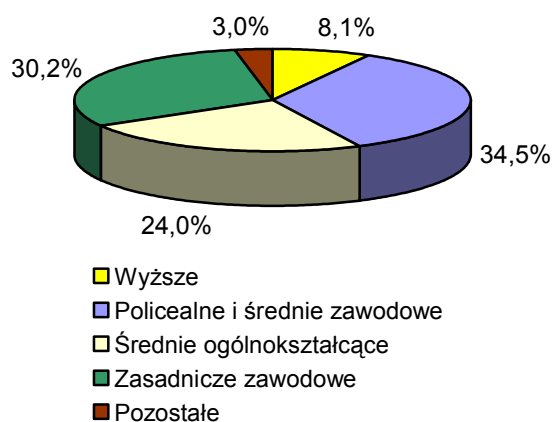
Rodzaj wykształcenia	Bezrobotni na koniec roku				
	2005	2006	2007	2008	2009
<i>I</i>	2	3	4	5	6
wyższe	30	51	38	23	69
policealne i średnie zawodowe	127	52	27	24	71
średnie ogólnokształcące	89	43	9	17	72
zasadnicze zawodowe	111	46	22	25	73
pozostałe	11	0	0	1	3
ogółem	368	192	96	90	288

Wykres nr 3. Bezrobotni zarejestrowani w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg płci w latach 2005-2009. Stan na koniec grudnia w poszczególnych latach.

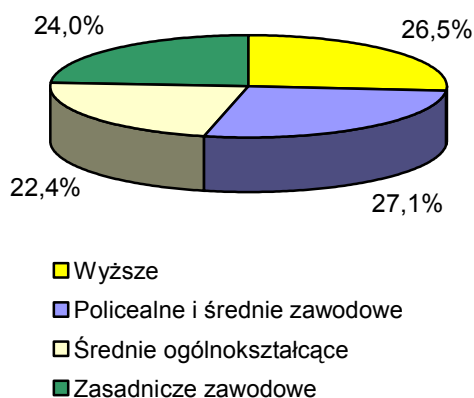
Z danych przedstawionych na powyższym wykresie wynika, iż w latach 2005-2009, wśród osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, kobiety stanowiły zdecydowaną większość. Największy udział procentowy kobiety stanowiły w końcu 2007 roku – 72,9 % (tj. 70 kobiet) oraz w 2006 roku – 67,7 % (tj. 130 kobiet). W stosunku do ogółu osób bezrobotnych na koniec 2009 roku było to 62,2 %. Jak wynika z analizy sytuacja kobiet na lokalnym rynku pracy jest bardzo trudna, w tym również wśród osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Na wykresach 4-8 przedstawiono strukturę bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg wykształcenia w latach 2005-2009.

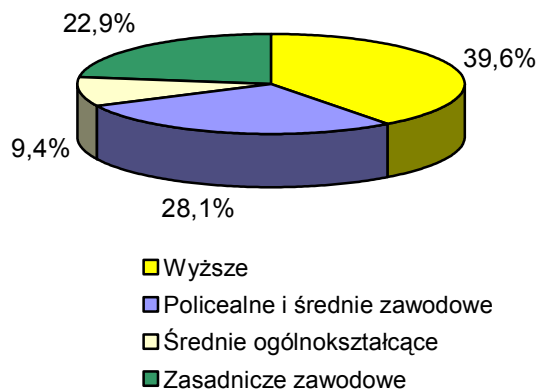
Wykres nr 4. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2005.

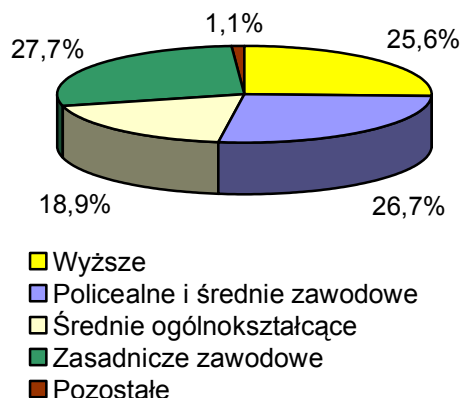
Wykres nr 5. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2006.

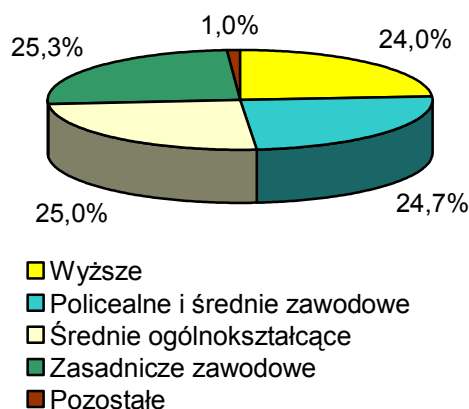
Wykres nr 6. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2007.

Wykres nr 7. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2008.

Wykres nr 8. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2009

Analizując wykresy przedstawiające strukturę bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg wykształcenia należy stwierdzić, iż w 2009 roku odnotowano spadek – o 2 punkty procentowe bezrobotnych, którzy ukończyli szkoły policealne i średnie zawodowe, szkoły wyższe o 1,6 punktu procentowego, osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – o 0,1 punktu procentowego. Zwiększył się natomiast odsetek osób bezrobotnych (w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki) z wykształceniem średnim ogólnokształcącym o 6,1 punktu procentowego oraz wykształceniem zasadniczym zawodowym o 2,4 punktu procentowego.

III. STRUKTURA OFERT PRACY POZYSKANYCH PRZEZ POWIATOWY URZĄD PRACY W KOŚCIANIE W 2009 ROKU.

Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie w 2009 roku pozyskał 1 364 ofert zatrudnienia, o 802 mniej niż w roku ubiegłym. Struktura pozyskanych ofert pracy według poszukiwanych kwalifikacji zawodowych wskazuje, że zdecydowanie największe zapotrzebowanie pracodawców dotyczy pracowników posiadających kwalifikacje właściwe osobom należącym do wielkich grup zawodowych „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” -312 ofert, co stanowi 22,9 % ogólnej liczby ofert pracy (w 2008 roku było to odpowiednio 695 ofert tj. 32,1 %).

Stosunkowo często za pośrednictwem urzędu pracy pracodawcy poszukiwali pracowników z grupy „pracownicy przy pracach prostych” – 282 oferty (20,7 %), nieco rzadziej „techników i innego średniego personelu” – 267 ofert (19,6 %).

Najmniej ofert pracy skierowanych było do osób sklasyfikowanych w grupie „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – 1 oferta, „rolników, ogrodników, leśników i rybaków” – 12 ofert. Podobnie jak w roku ubiegłym nie było żadnej oferty pracy dla bezrobotnych z grupy „siły zbrojne”.

Wykres nr 9. Oferty pracy pozyskane przez PUP w Kościanie w 2009 roku wg wielkich grup zawodowych.

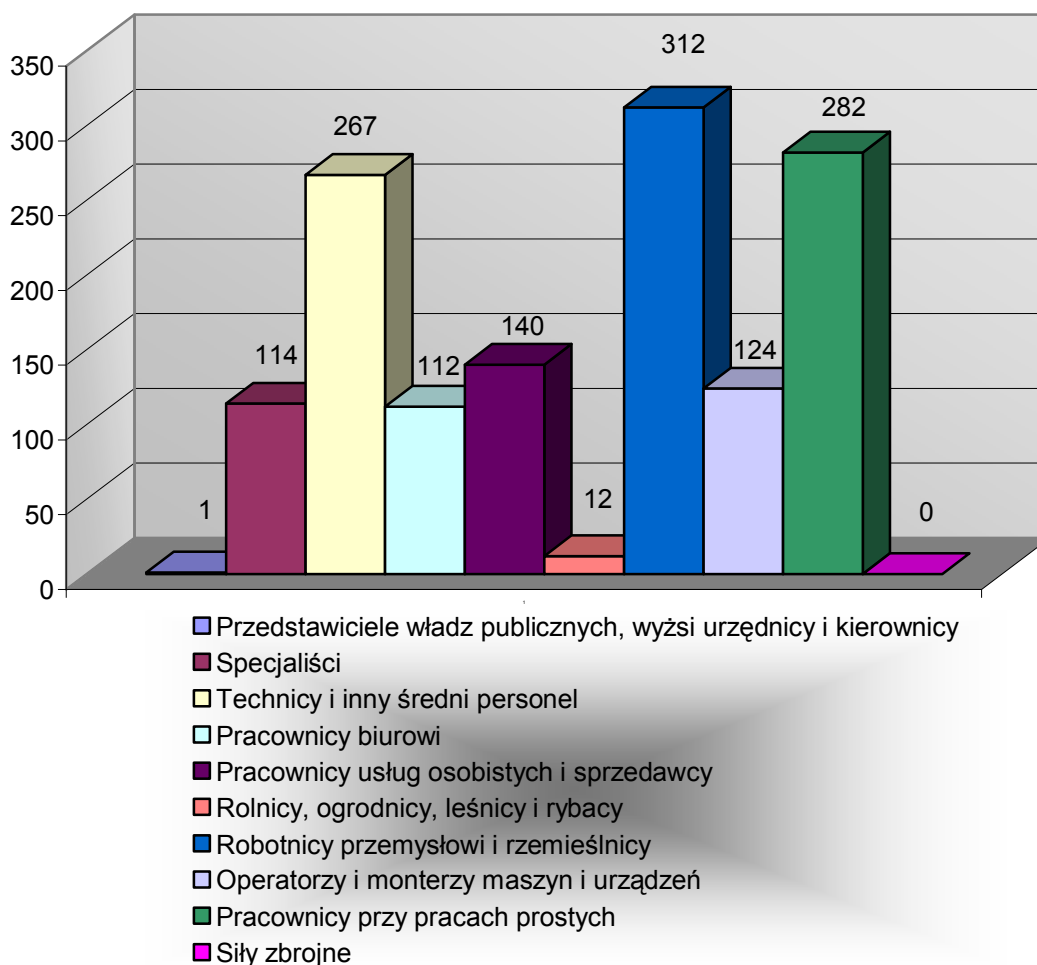

Tabela 5. Oferty pracy wg wielkich grup zawodów.

L.p.	Grupa zawodów	Oferty pracy	
		zgłoszone w 2009	w końcu 2009
1	przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1	0
2	specjaliści	114	5
3	technicy i inny średni personel	267	10
4	pracownicy biurowi	112	2
5	pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	140	1
6	rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	12	0
7	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	312	12
8	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	124	9
9	pracownicy przy pracach prostych	282	11
10	siły zbrojne	0	0
ogółem (wiersze od 1-10)		1364	50

W tabeli nr 6 przedstawiono 19 wybranych zawodów, w których zgłoszono największe zapotrzebowanie na pracowników w 2009 roku. Zostały one uszeregowane ze względu na liczbę ofert pracy zgłoszonych ogółem w 2009 roku.

Tabela 6. Zawody, w których zgłaszano największe zapotrzebowanie na pracowników w 2009 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2009	Bezrobotni zarejestrowani w 2009
932104	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	112	160
343101	pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	91	36
914103	robotnik gospodarczy	57	35
522107	sprzedawca	55	444
832302	kierowca samochodu ciężarowego	47	39
931301	robotnik budowlany	42	34
419101	pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	41	50
722204	ślusarz	36	217
712102	murarz	34	76
413103	magazynier	30	19
714101	malarz budowlany	25	16

233201	nauczyciel przedszkola	22	4
343201	księgowy [samodzielny]	21	7
512201	kucharz	19	105
343190	pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	19	0
512301	bufetowy [barman]	17	1
721290	pozostali spawacze i pokrewni	16	0
341503	przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	16	5
712401	brukarz	14	7
ogółem		714	1 255

Na koniec 2009 roku Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie dysponował ogółem 50 ofertami pracy w zawodach, z czego:

- pozostali robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni – 9;
- kierowca samochodu ciężarowego – 7;
- przedstawiciel handlowy [Przedstawiciel regionalny] – 6;
- ślusarz – 3;
- diagnosta samochodowy – 2;
- magazynier – 2;
- murarz – 2;
- dekarz – 2;
- mechanik samochodów osobowych – 2;
- operator obrabiarek sterowanych numerycznie – 2;
- robotnik magazynowy – 2;
- inżynier mechanik – maszyny i urządzenia do obróbki metali – 1;
- lekarz - medycyna rodzinna – 1;
- nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej – 1;
- specjalista ds. finansów [analityk finansowy] – 1;
- specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży] – 1;
- technik budownictwa – 1;
- księgowy [samodzielny] – 1;
- fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich] – 1;
- cieśla – 1;
- blacharz samochodowy – 1;
- mechanik pojazdów jednośladowych – 1.

W 2009 roku nastąpił ogólny spadek liczby ofert pracy pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie z 2 166 w 2008 roku do 1 364 w 2009 roku. Najwięcej ofert pracy było w takich zawodach jak: robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 112, pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji] – 91 oraz robotnik gospodarczy – 57. Należy zauważyć, że duża liczba ofert pracy w zawodzie pracownik administracyjny i pracownik biurowy wynika z faktu, że były to oferty stażu, zgłoszone przede wszystkim przez urzędy znajdujące się na terenie powiatu.

Tabela nr 7. Oferty pracy i bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie kościańskim w 2009 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani		Oferty pracy	
	w 2009	na 31.12 2009	zgłoszone w 2009	na 31.12 2009
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	166	91	37	2
górnictwo i wydobywanie	1	1	1	0
przetwórstwo przemysłowe	1139	611	329	9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	0	12	0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	67	7	8	0
budownictwo	235	117	196	5
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	535	284	211	23
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	135	60	32	0
transport i gospodarka magazynowa	168	48	39	3
informacja i komunikacja	22	10	7	0
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	46	16	32	0
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6	5	5	0
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	58	17	40	5
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	131	94	54	0
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	110	68	168	1
edukacja	45	16	60	1
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	19	20	75	0
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	161	32	17	0
pozostała działalność usługowa	489	223	40	1
gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0
organizacje i zespoły eksterytorialne	9	5	1	0
działalność nie zidentyfikowana	787	513	0	0
ogółem	4330	2238	1364	50

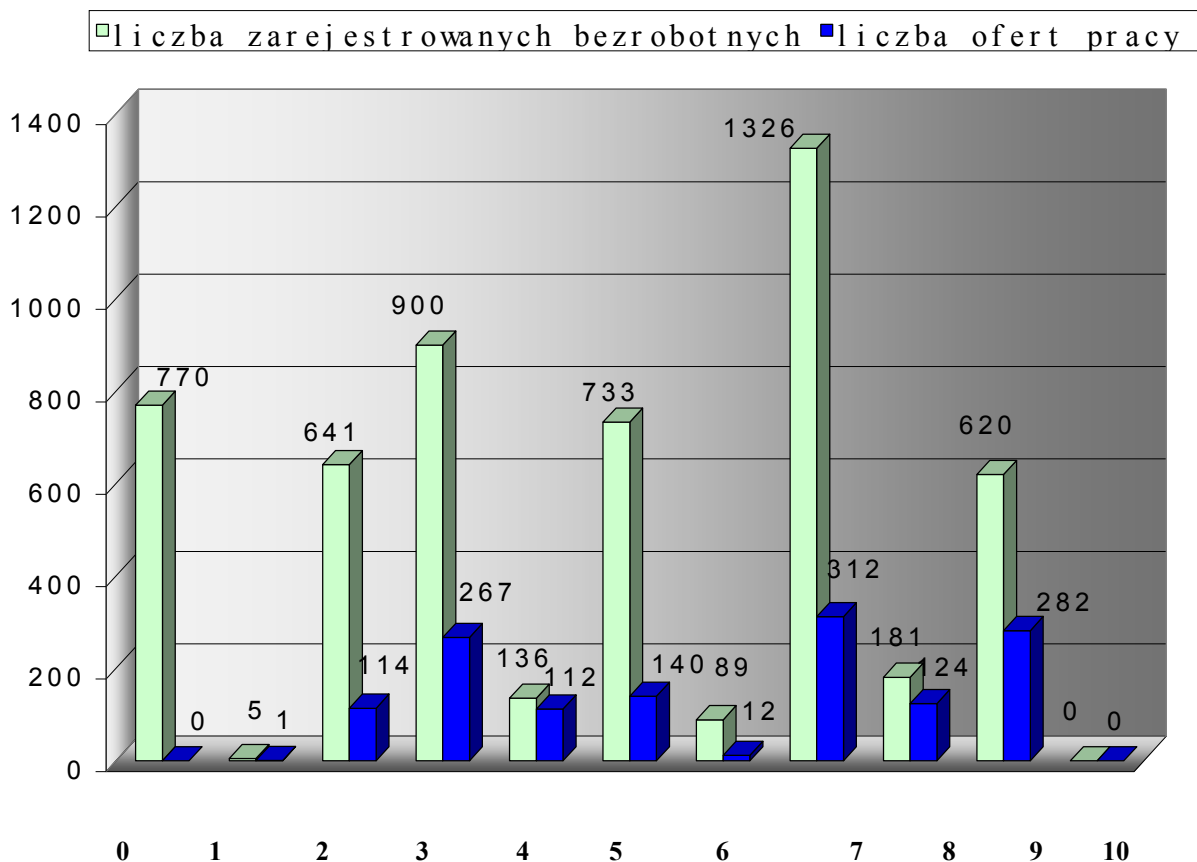
Powyższa tabela przedstawia liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w okresie od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r. i pozyskanych w tym okresie ofert pracy wg sekcji PKD. Największy udział wśród nowo rejestrowanych bezrobotnych zauważyć można w trzech kategoriach: przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, pozostała działalność usługowa. Analizując powyższą

tabele można zauważyć, znaczny niedobór ofert pracy. W 2009 roku odnotowano wyraźny spadek liczby pozyskanych ofert pracy w niemal wszystkich rodzajach ostatniego miejsca pracy wg sekcji PKD.

IV. ZAWODY NADWYŻKOWE I DEFICYTOWE W ROKU 2009.

Analiza porównawcza ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów pozwala wskazać zawody „nadwyżkowe” i „deficytowe” wśród zarejestrowanych bezrobotnych, co powinno stanowić sygnał dla osób stojących u progu wyboru przyszłego zawodu, a także dla instytucji odpowiedzialnych za politykę edukacyjną w regionie.

Wykres nr 10. Stosunek ofert pracy do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w 2009 roku wg wielkich grup zawodowych.

0 – bez zawodu

1 – przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy

2 – specjaliści

3 – technicy i inny średni personel

4 – pracownicy biurowi

5 – pracownicy usług osobistych i sprzedawcy

6 – rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy

7 – robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy

8 – operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń

9 – pracownicy przy pracach prostych

10 – siły zbrojne

Na powyższym wykresie przedstawiony został stosunek liczby bezrobotnych do ofert pracy w przekroju grup zawodowych w 2009 roku. Duża liczba ofert pracy dla pracowników biurowych wynikała ze znacznego zainteresowania urzędów i jednostek budżetowych

organizacją stażu w tym zawodzie. Podobnie jak w 2009 roku Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie nie dysponował ofertami pracy z grupy sił zbrojnych oraz ofertami dla osób bez zawodu.

Charakterystyka bezrobocia na poziomie wielkich grup zawodowych nie jest wystarczająca w procesie monitoringu rynku pracy dlatego też, aby dokładniej zanalizować przedmiot raportu w poniższej tabeli pokazano konkretne przykłady na poziomie zawodów. Przedstawiono 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów uszeregowanych wg wskaźnika intensywności nadwyżki zawodu, liczonego jako iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy i średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w 2009 roku.

Tabela 8. Zawody nadwyżkowe w powiecie kościańskim w 2009 roku.

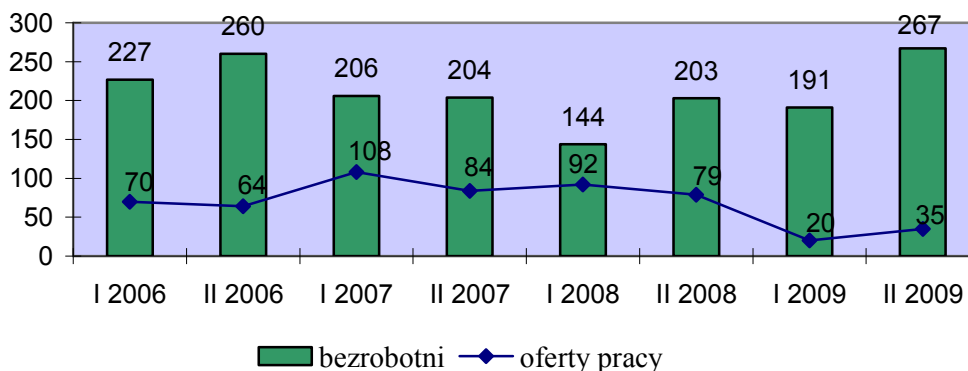
L. p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w 2009	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2009	Nadwyżka kolumna 4-5	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodu
1	2	3	4	5	6	7
1	341902	asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	221	2	219	0,009
2	741203	piekarz	62	1	61	0,0161
3	321208	technik rolnik	54	1	53	0,0185
4	241915	specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	45	1	44	0,0222
5	244104	pedagog	126	3	123	0,0238
6	512202	kucharz małej gastronomii	75	2	73	0,0267
7	241102	ekonomista	65	2	63	0,0308
8	222105	inżynier rolnictwa	29	1	28	0,0345
9	321402	technik żywienia i gospodarstwa domowego	29	1	28	0,0345
10	311401	technik elektronik	27	1	26	0,037
11	714103	malarz – tapeciarz	50	2	48	0,04
12	724201	elektromonter [elektryk] zakładowy	24	1	23	0,0417
13	741104	rzeźnik wędliniarz	24	1	23	0,0417
14	613101	rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	23	1	22	0,0435
15	232109	nauczyciel języka polskiego	21	1	20	0,0476
16	311302	technik elektryk	21	1	20	0,0476
17	723106	mechanik pojazdów samochodowych	56	3	53	0,0536
18	741201	cukiernik	72	4	68	0,0556
19	312102	technik informatyk	29	2	27	0,069
20	743604	szwaczka	29	2	27	0,069
21	913206	salowa	14	1	13	0,0714
22	712302	stolarz budowlany	13	1	12	0,0769

23	722301	frezer	12	1	11	0,0833
24	341501	handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	107	9	98	0,0841
25	743304	krawiec	105	9	96	0,0857
26	724301	elektromonter instalacji elektrycznych	50	5	45	0,1
27	742204	stolarz	90	9	81	0,1
28	222202	inżynier technologii żywności	9	1	8	0,1111
29	723105	mechanik samochodów osobowych	45	5	40	0,1111
30	522107	sprzedawca	444	55	389	0,1239

Wśród zawodów nadwyżkowych o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki zawodu na poziomie wykształcenia wyższego występują: specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, pedagog (bardzo licznie reprezentowany przez osoby bezrobotne zarejestrowane w tutejszym Urzędzie, co wynika z faktu, iż na terenie miasta Kościana znajduje się uczelnia, która kształci młodzież w w/w zawodzie) oraz ekonomista. Wśród zawodów na poziomie średniego wykształcenia zawód: asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik rolnik, technik żywienia i gospodarstwa domowego oraz technik elektronik charakteryzowały się najwyższym wskaźnikiem intensywności nadwyżki zawodu. Wśród zawodów na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego do najbardziej nadwyżkowych w 2009 roku należały: piekarz, kucharz małej gastronomii oraz malarz – tapingier.

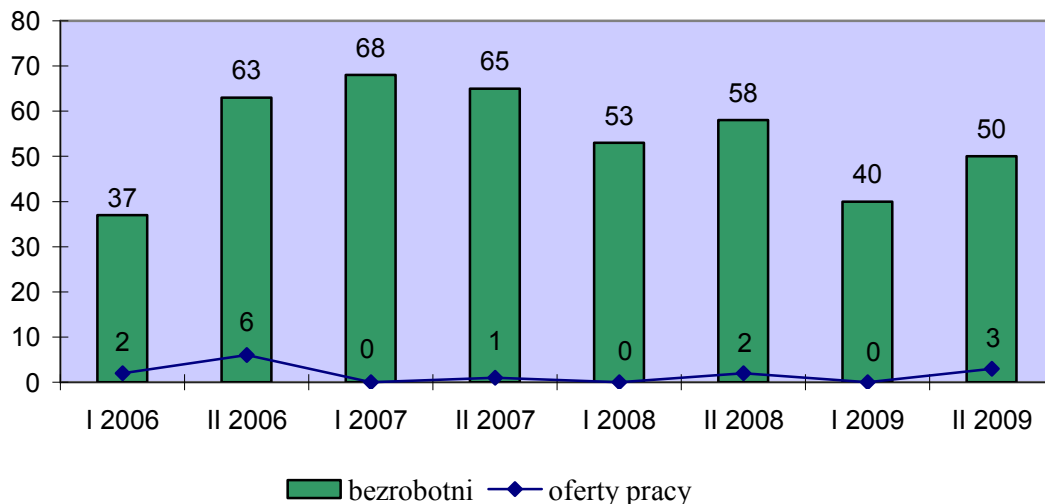
Analizując powyższą tabelę można zauważyć, iż liczba bezrobotnych posiadający zawód stolarz przewyższa znacznie liczbę ofert pracy w zawodzie. Tak duża liczba bezrobotnych jest konsekwencją likwidacji Kościańskiej Fabryki Mebli (w 2009 roku zarejestrowano 89 osób z w.w zakładu) oraz zwolnień z Przedsiębiorstwa Produkcyjnego Mebli Tapicerowanych MT-1 (19 osób zarejestrowanych w 2009 roku). Osoby te kierowane są na stanowiska, gdzie mogą wykorzystać swoje doświadczenie lub na szkolenia organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie, które mają umożliwić im znalezienie pracy. Wśród zawodów nadwyżkowych znalazł się też zawód krawiec-szwaczka. Wynika to m. in. z faktu, iż w 2009 roku licznych zwolnień dokonały takie zakłady jak: Asadena Śmigiel (25 osób zarejestrowanych w 2009 roku), Depolex Sp. z o.o. Lipno (22 osoby), INTER GROCLIN Grodzisk Wielkopolski (17 osób zarejestrowanych w okresie od 01.01.2009 r. do dnia 31.12.2009 r.).

Wykres nr 11. Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie nadwyżkowym sprzedawcy.

Z wykresu wynika, iż liczba bezrobotnych posiadających zawód sprzedawcy zarejestrowanych w analizowanych półroczach jest zdecydowanie wyższa niż liczba oferowanych propozycji pracy. Z przedstawionych danych wynika jednak, iż z roku na rok deficyt ofert pracy w zawodzie sprzedawcy stopniowo się zmniejszał. W II półroczu 2008 doszło jednak do wzrostu deficytu, gdyż wobec 203 zarejestrowanych osób w zawodzie sprzedawcy pozyskanych zostało 79 ofert pracy w ww. zawodzie, co oznacza iż wystąpił deficyt 124 ofert. Tendencja ta utrzymywała się również w 2009 roku. W II półroczu deficyt wzrósł do poziomu 232 ofert pracy.

Wykres nr 12. Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie nadwyżkowym pedagog.

Analizując powyższy wykres należy stwierdzić, że liczba osób bezrobotnych w zawodzie pedagoga wykazuje znaczną nadwyżkę w stosunku do liczby ofert pracy w tym zawodzie. Średnia liczba ofert pracy na przełomie lat wskazanych na wykresie dla zawodu nadwyżkowego – pedagog wyniosła 3,5.

Tabela 9. Zawody deficytowe w powiecie kościańskim w 2009 roku .

L. p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w 2009	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2009	Deficyt kolumna 5-4	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1	2	3	4	5	6	7
1	512301	bufetowy [barman]	1	17	16	17
2	419190	pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	1	12	11	12
3	513990	pozostali pracownicy opieki osobistej i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1	11	10	11
4	828490	pozostali monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych	1	8	7	8
5	233201	nauczyciel przedszkola	4	22	18	5,5
6	233104	nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	1	4	3	4

7	721203	spawacz ręczny łukiem elektrycznym	2	8	6	4
8	341503	przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	5	16	11	3,2
9	343201	księgowy [samodzielny]	7	21	14	3
10	713101	dekarz	3	9	6	3
11	721202	spawacz ręczny gazowy	4	11	7	2,75
12	343101	pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	36	91	55	2,5278
13	725190	pozostali monterzy elektronicy	2	5	3	2,5
14	232105	nauczyciel geografii	2	4	2	2
15	414101	listonosz	1	2	1	2
16	712401	brukarz	7	14	7	2
17	713990	pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2	4	2	2
18	714204	malarz lakiernik wyrobów metalowych	1	2	1	2
19	816204	palacz kotłów c.o. gazowych	1	2	1	2
20	829103	operator urządzeń pakujących	1	2	1	2
21	921190	pozostali robotnicy pomocniczy w rolnictwie	6	10	4	1,6667
22	914103	robotnik gospodarczy	35	57	22	1,6286
23	315206	kontroler jakości wyrobów - artykuły przemysłowe	5	8	3	1,6
24	413103	magazynier	19	30	11	1,5789
25	714101	malarz budowlany	16	25	9	1,5625
26	419103	pracownik do spraw osobowych	2	3	1	1,5
27	812202	operator maszyn i urządzeń odlewniczych	2	3	1	1,5
28	712301	cieśla	3	4	1	1,3333
29	931301	robotnik budowlany	34	42	8	1,2353
30	932190	pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	9	11	2	1,2222

Do zawodów deficytowych o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu zawodu w 2009 r. należy bufetowy [barman], pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani, pozostali pracownicy opieki osobistej i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, pozostali monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych,

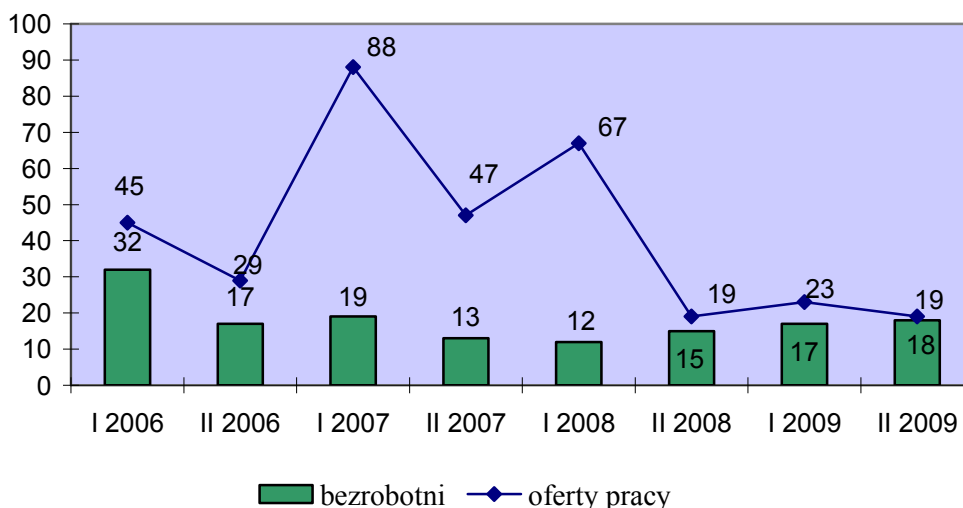
nauczyciel przedszkola, nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej oraz spawacz ręczny łukiem elektrycznym.

Na stanowiska pracy dla osób w zawodzie: spawacz ręczny łukiem elektrycznym lub spawacz ręczny gazowy są kierowani bezrobotni, którzy niekoniecznie posiadają wspomniany zawód. Wynika to z faktu, iż na w/w stanowiskach pracy mogą pracować osoby wykształcone w innym zawodzie, które posiadają niezbędne uprawnienia do obsługi spawarki nabyte podczas szkoleń.

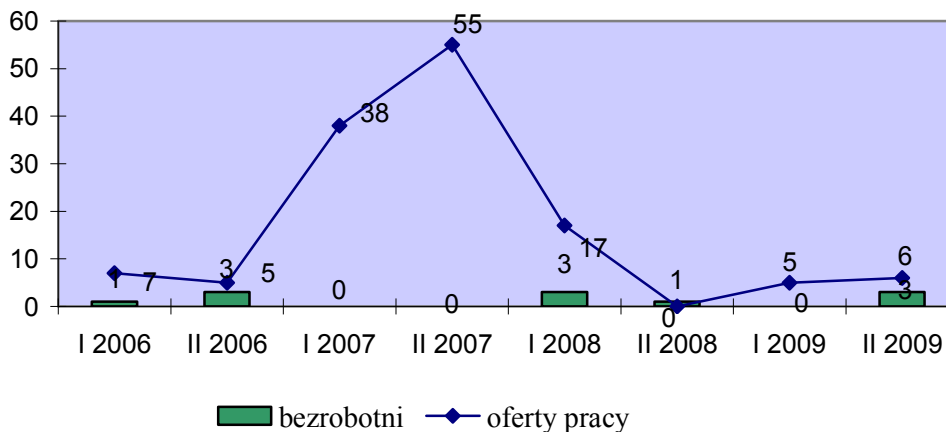
Wśród zawodów nadwyżkowych pojawił się malarz-tapeciarz natomiast w tabeli nr 8, wśród zawodów deficytowych znalazł się zawód malarza budowlanego. Zaistniała sytuacja jest konsekwencją faktu, iż ze świadectw szkolnych rejestrujących się osób wynika, iż posiadają one zawód malarz-tapeciarz. Pracodawcy z kolei, tak jak to miało miejsce w poprzednich latach zgłaszali zapotrzebowanie na malarzy budowlanych. W rzeczywistości jednak osoby bezrobotne z zawodem malarza tapeciarza podejmowały zatrudnienie w ramach zgłaszanych ofert pracy w charakterze malarza budowlanego.

Poniżej zaprezentowano przykładowe zawody, w których w ostatnich latach odnotowywano nadwyżkę ofert pracy.

Wykres nr 13. Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie deficytowym - robotnik budowlany.

Wykres nr 14. Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie - spawacz ręczny gazowy.

IV. ZAKOŃCZENIE.

Przeprowadzona analiza pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

1. Struktura bezrobocia według klasyfikacji zawodów wskazuje, że najliczniejszą kategorię osób bezrobotnych na koniec 2009 roku stanowiły osoby posiadające zawód: sprzedawca, ślusarz, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, asystent ekonomiczny, krawiec, kucharz, pedagog, kucharz małej gastronomii, cukiernik, stolarz, murarz oraz technik mechanik.
2. Największe zapotrzebowanie w 2009 roku zgłoszono na pracowników w zawodach: robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 112, pracownik administracyjny [technik administracji] – 91, robotnik gospodarczy – 57, oraz sprzedawca – 55. Dla pozostałych zawodów liczba ofert pracy nie przekroczyła 50.
3. Duża liczba ofert pracy dla osób z wykształceniem zawodowym nie wpływa na zmniejszenie poziomu bezrobocia w tej grupie. Prawdopodobnie wynika to stąd, że pracodawcy stawiają coraz wyższe wymagania pracownikom i w związku z tym na stanowiskach tych zatrudniają osoby lepiej wykształcone, posiadające dodatkowe umiejętności i uprawnienia.
4. Duża liczba ofert pracy dla pracowników administracyjnych wynika ze znacznego zainteresowania urzędów i jednostek budżetowych organizacją stażu w tym zawodzie. Ponadto pracodawcy składając oferty pracy w zawodzie pracownik biurowy i pracownik administracyjny bardzo często zaznaczali, iż na w/w stanowiska pracy przyjmą osoby, które posiadają zawód zarówno technika biurowego, pracownika administracyjnego, jak również asystenta ekonomicznego, ekonomisty, specjalisty ds. marketingu i handlu oraz politologa.
5. Wśród zawodów deficytowych pojawiły się zawody związane z branżą budowlaną, tj. robotnicy budowlani, malarze, brukarze, cieśle. Pomimo faktu, iż w roku ubiegłym doszło do spadku liczby zgłaszanych ofert pracy w branży budowlanej i odnotowano wzrost liczby osób bezrobotnych rejestrujących się w tutejszym Urzędzie z kwalifikacjami budowlanymi, w dalszym ciągu podaż ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych wspomnianych zawodów.
6. Z analizy monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, iż osoby bezrobotne o niskich kwalifikacjach zawodowych są często długotrwale bezrobotne i najpóźniej zdobywają pracę. Nawet zapotrzebowanie na wykonanie prac prostych związane jest z coraz większymi wymaganiami pracodawców. W konsekwencji osoby z niskimi kwalifikacjami stanowią znaczny odsetek wśród bezrobotnych.
7. W okresie od stycznia do grudnia 2009 roku 4 081 osób bezrobotnych zostało wyłączonych z ewidencji Urzędu, z czego 1 998 w związku z podjęciem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Pomimo spadku ilości ofert pracy w 2009 roku o 37 % (spadek z 2166 ofert w 2008 roku do 1364 w 2009) odnotowano wzrost podjęć pracy o 7,2 pkt procentowego.

Na zakończenie należy jeszcze raz podkreślić, że monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz wnioski sformułowane w trakcie analizy przedmiotu badania, stanowią obraz lokalnego rynku pracy, który charakteryzuje tylko pewien fragment rzeczywistości. Wolne miejsca pracy, którymi dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie w 2009 roku nie odzwierciedlały struktury wszystkich ofert dostępnych na lokalnym rynku pracy. Poza tym część bezrobotnych z terenu powiatu kościańskiego podjęła pracę poza jego obszarem, co sprawia, że monitoring tworzony dla lokalnego rynku pracy nie pokazuje faktycznego zapotrzebowania pracodawców na pracowników w określonych zawodach. Zanalizowanie rynku pracy, nawet lokalnego, jest zadaniem trudnym, czasochłonnym i kosztownym.

VI. SPIS TABEL.

Tabela nr 1.	Struktura bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych. Stan na 31.12.2009 r.....	4
Tabela nr 2.	Struktura bezrobotnych w 2008 i 2009 roku wg zawodów najliczniej reprezentowanych w PUP.....	6
Tabela nr 3.	Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy wg wybranych zawodów. Stan na dzień 31.12.2009 r.....	7
Tabela nr 4.	Bezrobotni zarejestrowani w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.....	9
Tabela nr 5.	Oferty pracy wg wielkich grup zawodów	13
Tabela nr 6.	Zawody, w których zgłoszono największe zapotrzebowanie na pracowników w 2009 roku.....	13
Tabela nr 7.	Oferty pracy i bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie kościańskim w 2009 roku	15
Tabela nr 8.	Zawody nadwyżkowe w powiecie kościańskim w 2009 roku.....	17
Tabela nr 9.	Zawody deficytowe w powiecie kościańskim w 2009 roku.....	19

VII. SPIS WYKRESÓW.

Wykres nr 1.	Struktura napływu bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w kościańskim w 2008 i 2009 r.....	5
Wykres nr 2.	Procentowy udział osób bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy według wybranych zawodów. Stan na 31.12.2009.....	8
Wykres nr 3.	Bezrobotni zarejestrowani w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg płci w latach 2005-2009. Stan na koniec grudnia w poszczególnych latach.....	9
Wykres nr 4.	Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2005.....	10
Wykres nr 5.	Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2006.....	10
Wykres nr 6.	Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2007.....	10
Wykres nr 7.	Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2008.....	11
Wykres nr 8.	Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2009.....	11
Wykres nr 9.	Oferty pracy pozyskane przez PUP w Kościanie w 2009 roku wg wielkich grup zawodowych.....	12
Wykres nr 10.	Stosunek ofert pracy do liczby bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w powiecie kościańskim w 2009 roku.....	16
Wykres nr 11.	Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie nadwyżkowym sprzedawcy.....	18
Wykres nr 12.	Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie nadwyżkowym pedagog.....	19
Wykres nr 13.	Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie – robotnik budowlany.....	21
Wykres nr 14.	Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie deficytowym – spawacz ręczny gazowy.....	21